

2016-12-20

PRESSMEDDELANDE

KONJUNKTURLÄGET DECEMBER 2016:

Optimistiska företag och hushåll driver konjunkturen

Under hösten har förtroendet stigit hos näringsliv och hushåll i såväl Sverige som USA och euroområdet. Det bidrar till att högkonjunkturen i Sverige förstärks och att arbetslösheten minskar 2017-2018. Fortsatt lågkonjunktur i Europa bidrar däremot till en relativt långsam löneutveckling och att svensk inflation når 2 procent först 2020. Riksbanken avvaktar därför med att höja reporäntan till tredje kvartalet 2018. Det visar Konjunkturinstitutets nya prognos som publiceras i dag.

I bland annat Europa och USA har den ekonomiska tillväxten varit jämförelsevis stark under hösten. Flera förtroendemätningar har, liksom i Sverige, stigit över sina historiska medelvärden. Det talar för att den globala konjunkturen fortsätter att förstärkas den närmaste tiden. Trots detta fortsätter den ekonomiska återhämtningen i Europa att gå trögt. Trögheten bidrar till att inflationen ligger kvar under inflationsmålet de närmaste åren och att den europeiska centralbankens lågräntepolitik ligger fast. I USA har den amerikanska centralbanken däremot påbörjat en serie höjningar av styrräntan.

I Sverige har investeringarna ökat mycket snabbt de senaste åren, bland annat genom ett kraftigt tilltagande bostadsbyggande. På grund av flyktingkrisen har även offentlig konsumtion skjutit i höjden. Men både bostadsbyggandet och offentlig konsumtion väntas växa långsammare framöver, vilket bidrar till att tillväxten faller tillbaka 2017 och 2018. I stället tar exporten och hushållens konsumtion över som draglok för tillväxten.

Den fortsatta konjunkturuppgången medför att efterfrågan på arbetskraft kommer att vara hög. Näringslivets behov av att nyrekrytera är för närvarande stort, samtidigt som bristen på arbetskraft med rätt kompetens har ökat till nivåer som rådde före finanskrisen. I den offentliga sektorn uppger två av tre att de har problem att rekrytera personal. Den tilltagande bristen på arbetskraft med efterfrågad kompetens medverkar till att tillväxten i sysselsättningen dämpas något 2017 och 2018.

SVAG KRONA RÄCKER INTE FÖR ATT NÅ INFLATIONSMÅLET

Trots fallande arbetslöshet bedöms de centrala avtalsnivåerna för 2017 inte bli högre än vid de två tidigare avtalsrörelserna. Sammantaget ökar timlönerna med ca 3 procent per år 2017 och 2018. De relativt det starka konjunkturläget låga löneökningarna bidrar till att Riksbanken inte lyckas nå inflationsmålet de kommande tre åren. Detta trots signaler under hösten om att den negativa reporäntan blir kvar under längre tid och att ränteuppgången sedan blir långsam. Riksbankens expansiva penningpolitik har gett effekt genom en svagare växelkurs och därmed ökad importerad inflation, men räcker inte för att nå inflationsmålet på 2 procent.

Forts. nästa sida

De offentliga finanserna visar överskott de närmaste åren. Finanspolitiken måste dock vara stram för att nå det nya överskottsmålet 2019.

Tabell: Nyckeltal

Procentuell förändring när inte annat anges

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BNP till marknadspris	4,1	3,4	2,2	2,0	1,7	1,9	1,9
BNP per invånare	3,0	2,2	0,9	0,8	0,6	0,8	0,8
BNP, kalenderkorrigerad	3,8	3,2	2,5	2,1	1,8	1,7	1,8
BNP i världen	3,2	3,2	3,5	3,5	3,6	3,6	3,7
Bytesbalans ¹	4,7	4,8	4,9	4,8	4,6	4,3	3,9
Arbetade timmar ²	1,0	1,8	1,4	1,0	0,7	0,4	0,3
Sysselsättning	1,4	1,4	1,3	1,0	0,7	0,5	0,4
Arbetslöshet ³	7,4	6,9	6,5	6,3	6,2	6,3	6,5
Arbetsmarknadsgap ⁴	-1,1	-0,3	0,3	0,6	0,7	0,5	0,2
BNP-gap ⁵	-0,6	0,5	1,0	1,0	0,8	0,5	0,2
Timlön ⁶	2,4	2,5	2,9	3,1	3,3	3,5	3,5
Arbetskostnad per timme ²	4,1	3,3	3,3	3,1	3,3	3,5	3,5
Produktivitet ²	2,5	1,2	1,1	1,1	1,1	1,3	1,4
KPI	0,0	1,0	1,3	1,7	2,6	3,3	3,1
KPIF	0,9	1,4	1,6	1,7	1,9	2,1	2,1
Reporänta ^{7,8}	-0,35	-0,50	-0,50	-0,25	0,50	1,75	2,75
Tioårig statsobligationsränta ⁷	0,7	0,5	0,9	1,6	2,4	3,0	3,6
Kronindex (KIX) ⁹	112,6	111,7	115,3	113,3	110,5	106,4	102,8
Offentligt finansiellt sparande ¹	0,2	0,7	0,2	0,4	0,8	0,8	0,6
Strukturellt sparande ¹⁰	-0,1	0,4	-0,1	0,1	0,3	0,5	0,5
Maastrichtskuld ¹	43,9	42,1	39,6	37,4	35,9	34,5	33,4

¹ Procent av BNP. ² Kalenderkorrigerad. ³ Procent av arbetskraften. ⁴ Skillnaden mellan faktiskt och potentiellt arbetade timmar uttryckt i procent av potentiellt arbetade timmar.

⁵ Skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP uttryckt i procent av potentiell BNP.

⁶ Enligt konjunkturlönestatistiken. ⁷ Procent. ⁸ Vid årets slut. ⁹ Index 1992-11-18=100.

¹⁰ Procent av potentiell BNP.

Källor: IMF, Medlingsinstitutet, Riksbanken, SCB och Konjunkturinstitutet.

FÖR YTTERLIGARE INFORMATION KONTAKTA:

Kristian Nilsson, tillförordnad prognoschef, 08-453 59 13 (även mobil)
Sarah Hegardt Grant, informationschef, 08-453 59 11(även mobil)